

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НАСТУРЦІЇ ЛІКАРСЬКОЇ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Ковальова Т. М., Білорус О. О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Настурція лікарська (лат. *Nasturtium officinale* L.) — багаторічна водна або напівводяна рослина родини капустяних (Brassicaceae). Рослина поширена в Африці, на території Європейської зони до Центральної Азії. Вона досить швидко росте на болотистій місцевості та водоймах. З літературних джерел відомо, що рослина ще з давнини використовується в їжу у вигляді листового овочу та у спеціях. Останнім часом у наукових джерелах збільшилось число повідомлень про використання настурції лікарської в якості сировини для створення лікарських засобів широкого спектру дії.

Метою дослідження є вивчення фармакологічних властивостей та можливостей використання настурції лікарської для створення нових лікарських засобів.

Матеріали та методи дослідження. При аналізі наукових джерел використовували бібліосемантичний, узагальнюваний, аналітичні методи. В експериментальних дослідженнях застосовували сучасні фармакопейні методи.

Отримані результати. З метою вивчення лікувальних властивостей настурції було проаналізовано дані вітчизняних та іноземних наукових джерел, народної медицини та інтернет-ресурсу. Отримані результати свідчать, що у нетрадиційній медицині з рослини виготовляють заспокійливі засоби, які використовують при нервових захворюваннях. Сік рослини застосовують для лікування захворювань шкіри (опіки, ліпоми, поліпи та ін.). Відвар з настурції вживають при анемії, подагрі, цукровому діабеті, ревматизмі, жовчно- і сечокам'яній захворюваннях, для лікування печінки, щитоподібної залози та ін.

У медичній практиці використовують властивості рослини покращувати обмін речовин, очищувати та поліпшувати показники крові, а також в якості жарознижувального, відхаркувального, сечогінного засобу, а також для лікування цинги. На жаль, перелік лікарських засобів з рослини на ринку України досить обмежений. На даний час аптечна мережа пропонує німецькі лікарські засоби: комплексний гомеопатичний препарат «Лімфоміозот» у формі крапель, розчину для ін'єкцій для лікування набряків лімфовузлів, а також «Інфрагіл» — краплі при інфекційних захворюваннях слизових оболонок, внутрішніх органів, шкіри з вираженою інтоксикацією. Отже, асортимент лікарських засобів з настурції лікарської обмежений та потребує розширення.

На кафедрі АТЛ НФаУ проводяться дослідження щодо використання настурції лікарської в фармації. Результатом проведеної роботи є створення лікарського засобу у формі настойки. На даний час проводяться дослідження зі стандартизації лікарського засобу.

Висновки. Проведено аналіз наукових джерел щодо можливостей застосування настурції лікарської в якості сировини для створення лікарських засобів широкого спектру фармакологічної дії. На основі рослинної сировини розроблено склад і технологію лікарського засобу у формі настойки.